

Nr 64

Av herr Spångberg, om ändring av bestämmelserna angående plats för avgivande av yttrande inför kammaren.

Högtalaranläggningen i riksdagen möjliggör numera att man från varje plats i kammaren, stenografernas arbetsbord, pressläktaren, allmänhetens läktare, radiotjänst, riksdagens kansli och andra avdelningar, som måste följa överläggningarna, tydligt kan höra de anföranden som hålles från kammarens talarstol. Men då anföranden framföres från ledamöternas eller statsrådets bänkar, sättes dessa möjligheter ur funktion. Då lyckas talaren i regel göra sig hörd endast inom ett mera begränsat område av plenisalen. Detta gäller i synnerhet andra kammaren med dess större utrymme och dåliga akustik. Som typexempel kan anföras fall, då ett statsråd talar i någon viktig fråga från statsrådsbänken. Man ser då ofta hur ledamöterna måste lämna sina platser och trängas i gångarna närmare statsrådets plats för att uppfatta anförandet. Samma förhållande gäller naturligtvis vilken talare som helst, men då anföranden hålles några bänkrader från stenograferna, måste även dessa rusa upp från sina arbetsbord för att komma närmare talaren.

Både statsråd och riksdagsledamöter borde därför i regel hålla sina anföranden från kammarens talarstol. Från statsrådsbänkarna finns visserligen telefonledning för radiotjänst. Men riksdagens högtalaranläggning är icke inkopplad till statsrådsbänkarna.

Den bristande möteskultur, som i alltför hög grad präglar riksdagens plena, orsakas till stor del av ovan nämnda förhållanden. I vårt Organisations-Sverige kan man lätt finna jämförelser, som inte utfaller till riksdagens fördel. Vid organisationernas kongresser hålles som regel alla anföranden från sammanträdeslokalens talarstol. Riksdagen borde ju kunna präglas av samma goda möteskultur. Alla tekniska förutsättningar härför finns redan, även om man kan tänka sig flera eller andra anordningar. Enklast, effektivast och billigast vore dock att fullt ut begagna de resurser som redan finns genom att besluta, att alla anföranden inför kammaren skall hållas från talarstolen eller från plats, där hela högtalaranläggningen är inkopplad. Då kunde även de estetiskt störande uppstolpade mikrofonerna vid statsrådsbänkarna avlägsnas. Endast om särskilda skäl föreligger, eller då exempelvis ett kort yrkande utan motivering ställes, skulle detta kunna få framföras från talarens plats i kammaren.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att i riksdagsstadgan skall införas bestämmelser av innebörd att riksdagsledamot, som yttrar sig inför kammaren, i regel skall framföra sitt anförande från kammarens talarstol samt att samma bestämmelse även skall gälla statsråden.

Stockholm den 22 januari 1960

Aug. Spångberg